

ЛІТЕРАТУРА:

1. Trubavina I, Tsybulko L, Mohyliova N, Ivanchuk V. The theoretical foundations of the regional training program for teachers' professional development "Education in conflict". *The International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2020)*. 2020. Vol. 75. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20207502005> (date of access: 01.05.2022)

Ірина ДРУЖКОВА

*кандидат історичних наук, доцент,
Одеська національна академія харчових технологій
Одеса, Україна
irise2002@gmail.com*

ЦІННІСНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ У ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ОНТУ КУРСІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПЛАТФОРМІ «PROMETHEUS»

Питання інформації та її цінності для суспільства постало не сьогодні. Сакралізація інформації вже в минулому. Об'єми інформації сучасної цивілізації все збільшуються. І основною проблемою під час роботи з інформацією стає критичне ставлення до неї й розуміння інформаційної гігієни та безпеки. Інша справа, що можуть бути дуже різні підходи. Так нещодавно в соціальних мережах стало відомо, що доступ до Facebook та Instagram у "ДНР" буде заборонено "в рамках захисту населення від інформації, що несе загрозу".

Таке ставлення до населення, звичайно, не є основою демократичного суспільства. Під час воєнної агресії Російської федерації проти України вся освіта або завмерла, або перейшла в дистанційну площину.

Однією з проблем дистанційного навчання є доступ до якісної інформації, вміння працювати з нею. Тому суттєвою допомогою можуть стати курси: «Інформаційна безпека», «Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах в інтернеті та на телебаченні» та «Дезінформація: види, інструменти та способи захисту», котрі пропонує платформа Prometheus.

Протягом лютого – квітня 2022 р. студенти кількох груп ОНТУ пройшли ці курси та отримали сертифікати.

За підсумком проходження курсу «Дезінформація: види, інструменти та способи захисту» студенти отримали знання про таке поняття як «дезінформація», її типологію та способи протистояння їй. Ці знання допоможуть у майбутньому зуміти відрізнити правдиву інформацію від фейків, розпізнати надійне джерело серед купи брехливих, маніпулятивних

видань, щоб не зазнати впливу дезінформації та мати реальне уявлення про те, що відбувається в країні та взагалі у світі. Перевагою цього курсу вважаємо його доступність, водночас недоліком – брак інформації щодо нього, відсутність масштабної реклами, оскільки ця тема має бути загальнодоступною для більшої частини населення. Адже проблема, що описується в цьому курсі, є досить серйозною й досить небезпечною. На сьогоднішній день зі значною кількістю інформації, що ллється на нас з усіх боків, дезінформація використовується як зброя. І ефект, який вона справляє, часом буває набагато суттєвішим, ніж від будь-якого іншого виду озброєння, тому що для недосвідченого ока фейк – невиразний від справжньої правди, і саме в непомітності приховується її небезпека.

Серед плюсів: матеріал, котрий подається через відео, що дозволяє швидше засвоювати інформацію й не вимагає зайвого часу на читання матеріалу, а тести дозволяють закріпити опрацьований матеріал. Наразі це дуже корисний інформаційний курс і інформація, адже після завершення курсу студент буде медіаграмотним і захищеним від дезінформації і як кажуть: «Попереджений – отже, озброєний». Також студентам сподобалося, що курс можна проходити двох годин, і перевага в тому, що час проходить непомітно й з користю.

З недоліків можна виділити нав'язування точки зору. На наше переконання, у кожної людини своя думка й точка зору, тому нав'язування – це не те, що має давати цей курс. Деякі питання, твердження й факти мають яскраво виражений політичний характер. Ще одним недоліком студенти виділили дещо незрозуміле формулювання окремих питань з відповідями, що спантеличує й викликає непорозуміння.

Отож, курс сподобався, сформував необхідні компетентності в інформаційному полі, збагатив корисними знаннями в сучасному світі. Однак не було можливості відповісти на одне із запитань, так як відео для аналізу та відповіді на питання було видалено з YouTube. В цілому до недоліків курсу, на думку студентів, можна віднести відсутність змін у питаннях у модульному тесті; немає системи запобігання списуванню; відсутня можливість проходження тесту без інтернету; епізоди відео зазначені англійською мовою; немає субтитрів українською мовою. Переваги наступні:

- можна змінювати швидкість відтворення відео;
- можливо пройти тест знову двічі за умов наявності помилок;
- після уроку можна пройти невеликий тест для закріплення вивченого;
- отримання сертифікату про проходження курсу.

Курс з інформаційної безпеки також став у нагоді студентам. Багато хто з них написав, що шукали інструментарій, щоб легко розпізнавати та викривати фейки. Саме для захисту себе та близьких студенти обирали курс з інформаційної безпеки, щоб уникнути обману та дезінформації ворога. На цьому курсі вони дізналися про фейки, дезінформацію та маніпуляцію, звідки вони беруться та які загрози становлять. За допомогою інформаційного курсу вони вивчили основні стратегії захисту, котрі захищають від зловмисних інформаційних впливів. Також сформували усвідомлення й розуміння, що не треба розповсюджувати особисту інформацію про себе й близьких, адже її використовують при створенні фейків. Студенти зрозуміли, як уникати маніпуляцій у соцмережах, наприклад «поділіться цією картинкою й отримаєте винагороду». Також за допомогою цього курсу студенти отримали практичні навички, зокрема розрізняти наукові знання, псевдонауку, псевдостатистику та об'єктивну статистику. Інформаційний курс допоміг підвищити імунітет до фейків про коронавірус та щеплення, а також удосконалити свої знання з цифрової безпеки, безпечної комунікації, захисту свого гаджету від напливу дезінформації. Однією із переваг курсу виокремлено те, що варто писати листи як варіант безпечної комунікації через e-mail та соцмережі. Деякі студенти порадили ці курси своїм батькам.

Звичайно, отримання сертифікату не робить людину автоматично не вразливою до будь-яких проявів дезінформації, однак такий варіант дозволяє приєднатися до загальної роботи студентам, обмеженим у технічних засобах; отримати додаткові елементи компетенцій, пов'язаних з особистою інформаційною безпекою та країни в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Dzeban, O., Aleksandrova, O., & Vinnikova, N. (2019). Axiological portrait of information society. *Skhid*, 0(5(163)), 13–19. URL: [https://doi.org/10.21847/1728-9343.2019.5\(163\).182436](https://doi.org/10.21847/1728-9343.2019.5(163).182436) (дата звернення : 27.04.22).
2. Lazarenko, N. (2017). Symbiosis of methodological approaches to the development of education in the information society. *Science and Education*, 30(4), 107–112. URL: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-4-18> (дата звернення : 27.04.22).
3. Tkachuk, T. Y., Chystokletov, L. G., Pavlov, D. M., Shyshko, V. V., & Ostapenko, L. O. (2020). Formation of axiological system of information security of the state: Ukrainian Experience. *Rivista Di Studi Sulla Sostenibilita*, 2020 (2), 49–62. <https://doi.org/10.3280/RISS2020-002-S1005> (дата звернення : 27.04.22).